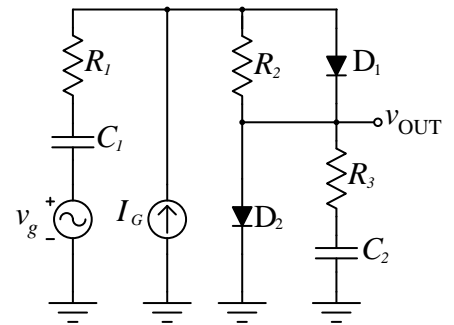

Dozvoljeno je korišćenje samo pribora za pisanje i neprogramabilnog kalkulatora. Nije dozvoljeno napuštanje ispita tokom prvog sata. Nije dozvoljeno iznošenje zadatka do kraja ispita. Svaki zadatak početi na novoj strani. Za zadatak koji nije rađen u odgovarajući kvadratić na naslovnoj strani upisati X. Napraviti razmak između tačaka i jasno označiti svaku tačku zadatka. Ispit traje 3 sata. Studenti koji su položili kolokvijum rade zadatke 5-9 u trajanju od 2 sata. Ako je položen kolokvijum na naslovnoj strani u kvadratiće za zadatke 1-4 upisati KOLOKVIJUM. Za prolaz je potrebno 51 poen uz uslov da se na zadacima označenim sa * (teorija) dobije više od 10 poena, odnosno više od 6 poena za studente koji su položili kolokvijum.

1.* (6 poena)

- a) (3 p) Nacrtati električnu šemu jednostranog (polutalasnog) usmerača sa kapacitivnim filtrom. Na izlaz filtra priključeno je opterećenje R . Nacrtati talasne oblike napona na izlazu usmerača v_I i struje koja teče kroz diodu i_D . Pretpostaviti da se na ulaz usmerača dovodi napon v_S sinusoidalnog talasnog oblika periode T . Vremenske dijagrame crtati jedan ispod drugog.
- b) (3 p) Izvesti izraz za talasnost (maksimalnu promenu) izlaznog napona. Smatrati da je $RC \gg T$. Kako se menja talasnost izlaznog napona sa promenom vrednosti otpornosti R ? Koliko iznosi talasnost izlaznog napona kada kapacitivnost C teži beskonačnosti?

Slika 3.

2.* (6 poena)

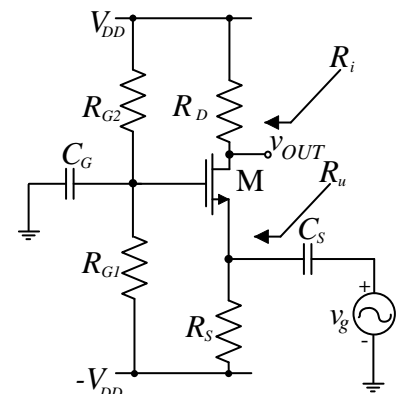
- a) (3 poena) Navesti uslove za rad NPN tranzistora u aktivnom režimu i nacrtati ekvivalentno kolo (model) ovog tranzistora kada radi u aktivnom režimu.
- b) (1 poen) Nacrtati ekvivalentno kolo (model) bipolarnog tranzistora za male signale.
- c) (2 poena) Izvesti izraze za parametre bipolarnog tranzistora koji se koriste u modelu za male signale.

3. (14 poena) Odrediti ukupni izlazni napon v_{OUT} u kolu čija je električna šema data na slici 3.

Poznato je: $I_G=100 \text{ mA}$, $R_1=20 \Omega$, $R_2=10 \Omega$, $R_3=10 \Omega$, $C_1=C_2 \rightarrow \infty$, $V_D=0.7 \text{ V}$, $V_T=20 \text{ mV}$, $v_g=V_{gm}\sin(\omega t)$, $V_{gm}=1 \text{ V}$.

4. (14 poena) Za pojačavač sa slike 4 poznato je: $V_{DD}=10 \text{ V}$, $R_{G1}=9 \text{ k}\Omega$, $R_D=5 \text{ k}\Omega$, $R_{G2}=11 \text{ k}\Omega$, $C_G=\infty$, $C_S=\infty$, $k_n=2 \text{ mA/V}^2$, $V_i=3 \text{ V}$, $r_i=10 \text{ k}\Omega$.

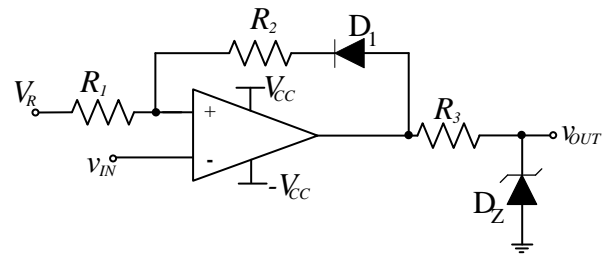
- a) Izračunati otpornost R_S tako da struja drena tranzistora u odsustvu promenljivog pobudnog signala v_g ima vrednost $I_D=1 \text{ mA}$.
- b) Nacrtati ekvivalentno kolo pojačavača za male signale, izvesti izraze za naponsko pojačanje, ulaznu otpornost i izlaznu otpornost.
- c) Izračunati vrednosti parametara pojačavača iz tačke (b).

Slika 4.

5.* (10 poena)

- a) (8p) Nacrtati šemu pojačavača sa povratnom spregom. Izvesti izraz za pojačanje A_r ovog pojačavača. Pretpostaviti da je pojačanje otvorenog kola A a da je funkcija prenosa kola povratne sprege β . Navesti uslove koji treba da bude ispunjeni da bi povratna sprega bila pozitivna odnosno negativna.
- b) (2p) Navesti uslov koji treba da je ispunjen da bi u kolu bila jaka negativna povratna sprega i napisati izraz za pojačanje A_r ako je taj uslov ispunjen.

Slika 7.

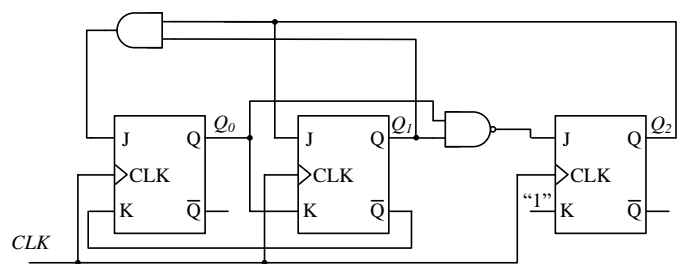
6.* (10 poena) Projektovati asinhroni brojač unapred koji broji po modulu 5 i sekvenci 0-1-2-3-4. Na raspolaganju su D flip-flopovi sa asinhronim reset ulazom i osnovna logička kola.

7. (14 poena) U kolu komparatora sa slike 7 poznati su parametri $V_{CC}=12\text{V}$, $R_1= R_2 = R_3 = R=1\text{k}\Omega$, $V_Z = 3.3\text{V}$, $V_{DZ} = 0.7\text{V}$. Operacioni pojačavač i dioda D_1 su idealni. Potrebno je:

- a) Odrediti vrednosti pragova diskriminacije i grafički predstaviti karakteristiku prenosa $v_{OUT}=f(v_{IN})$ ako je poznato da je $V_R=2\text{V}$.
- b) Odrediti vrednost napona V_R tako da centar histerezisa bude jednak 0V.

8. (13 poena) Projektovati kombinacionu mrežu koja na ulazu prima četvorobitni broj $X(x_3x_2x_1x_0)$ a na izlazu generiše četvorobitni broj $Y(y_3y_2y_1y_0)$. Ukoliko su ulazni biti x_3 i x_0 različiti, izlazni bit y_0 se setuje na vrednost 1. Ukoliko su ulazni biti x_2 i x_1 isti, izlazni bit y_1 se setuje na vrednost 1. Vrednost izlaznih bita y_3 i y_2 predstavlja rezultat sabiranja bitova x_3 i x_1 . Realizovati kombinacionu mrežu za svaki od izlaznih signala y_3, y_2, y_1 i y_0 koristeći minimalni broj logičkih kola.

9. (13 poena) Vremenskim dijagramom ilustrovati rad brojača sa slike 9. Pretpostaviti da su u početnom trenutku svi flipflopovi bili resetovani. Odrediti moduo brojanja brojača.

Slika 9.